

стійкою водністю. Значення NDWI та NDVI дозволяють зробити припущення про повторне замулення та евтрофікування водойми.

Висновки. Слід зазначити, що поглиблення дна річки призвело до часткової зміни напрямку течії, імовірної зміни рівня ґрунтових вод та затоплення значних площ (2,81 км²) заплавних луків. Перераховані факти негативно впливають на екологічний стан річки в цілому.

Перспективи подальших наукових розвідок вбачаємо у дослідженні кореляційних зв'язків між змінами площі водної поверхні кліматичними та антропогенними змінами досліджуваної території, а також розробленні практичних рекомендацій щодо поліпшення екологічного стану річки Вільшанка.

Список використаних джерел

1. Мартинюк В.О., Томченко О.В. Використання засобів дистанційного зондування Землі до оцінювання природно-антропогенних трансформацій озер Поліського регіону. *Український журнал дистанційного зондування Землі*. 2021. 8 (2), С. 27-35.

2. Тимченко І. В., Гаврилюк Р. Б., Томченко О. В. Аналіз змін річища Південного Бугу під впливом антропогенних та природних факторів за даними супутникового моніторингу. *Український географічний журнал*. 2021. 4, С. 65-71.

3. Король О. М., Корнус О. Г., Корнус А. О., Данильченко О. С., Сюткін С. І., Сучасний стан ГІС-діяльності географічної спільноти України під час військових подій. Традиційні та інноваційні напрямки досліджень у геодезії, землеустрої та кадастрі: Матеріали Міжнар. наук.-практ. інтер.-конф. 27 квітня 2022 р. Умань, 2022. С. 18-21.

РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕЛІГІЙНОЇ АКТИВНОСТІ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Авраменко В.В.¹, Яцина Д.В.²

¹ Комунальний заклад Сумської обласної ради – обласний центр позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю.

² Сумське територіальне відділення МАН України

Стрімке зростання релігійної активності в Сумській області, пояснюється геополітичною ситуацією в країні та історичними змінами у суспільстві, зокрема підписанням томосу про автокефалію Православної церкви України (ПЦУ). Як результат, з'являються нові релігійні громади та організації, відновлюються зруйновані храми та будуються нові. Релігійні особливості населення Сумської області висвітлено у дослідженнях Я.А. Демченко та О.Г. Корнус [1]. Окремі аспекти розвитку релігійного туризму в Сумській області висвітлено у працях А.О. Корнус та А.І. Мірошніченко [3].

Мета дослідження: проаналізувати особливості релігійної активності населення Сумської області у Сумській області.

За даними Державної служби з етнополітики та слободи совісті [2] станом на 1 січня 2023 року в Сумській області зареєстровано 549 релігійних організацій (1,5 % від кількості зареєстрованих релігійних організацій в Україні), що належать до різних релігій та конфесій (+28 до показника 2022 року), з них 4 управління, 536 релігійних громад (490 з яких зареєстровано як юридичні особи), 7 монастирів (2 жіночі та 5 чоловічих), 2 духовні навчальні заклади.

Розподіл церковно-релігійних організацій за конфесійною ознакою свідчить про домінування в Сумській області християнства. Українська православна церква Київського патріархату є Всеукраїнською проте за кількістю зареєстрованих релігійних організацій вона не є лідируючою. Так у 2022 році було зареєстровано 49 РО, тоді як 352 релігійні організації було зареєстровано як УПЦ МП, УГКЦ – 1 релігійна громада, інші релігійні громади – 109. У відсотковому співвідношенні ПЦУ – 9,6 %, УПЦ МП – 69,3 %, УГКЦ – 0,2 %, інші РО – 20,9 %. Станом на 01.01.2023 року серед конфесій найчисельнішою залишилася УПЦ МП – 335 громад (-5% до показника 2022 року), ПЦУ – 103 релігійні організації (+ 52,43 %, що пояснюється заборонаю УПЦ МП в окремих територіальних громадах області чи їх переходом до ПЦУ), УГКЦ – 2 релігійні громади (м. Суми – Введення в храм Богородиці та м. Охтирка – Матері Божої Неустанної Помочі), інші релігійні громади – 109, зокрема РО Істинно-Православної Церкви (1), Незалежні православні громади (2), функціонують 4 релігійні громади Римо-католицької церкви у м. Суми (Костел Благовіщення Пресвятої Діви Марії), м. Шостка (Святого Йосифа), м. Конотоп (Фатимської Божої Матері) та м. Ромни (Релігійна громада Непорочного зачаття Пресвятої Діви Марії Римсько-католицької церкви).

Протестанські релігійні організації в Сумській області представлені Всеукраїнським Союзом Церков євангельських християн-баптистів – 26 громад, Собор незалежних євангельських церков України – 1 громада, інші РО євангельських християн – 7, Українська Церква Християн Віри Євангельської – 21, Українська Уніонна Конференція Церкви Адвентистів Сьомого Дня – 6. В області зареєстровано 14 релігійних громад Свідків Єгови, Церква Ісуса Христа святих останніх днів (мормони) – 1 громада. Іслам представлений духовним управлінням мусульман України (1 громада, м. Суми), «УММА» – 1 громада. Іудаїзм – 8 громад, зокрема Іудейська релігійна громада у м. Ромни (Роменська міська іудейська релігійна громада), м. Охтирка (Іудейська релігійна громада, з 2015 року), та м. Глухів.

До релігійних організацій язичницького спрямування в Сумській області належить 1 громада – Духовний центр родового вогнища Рідної православної віри. Громада прихильників Шрі Чінмоя, громада Всесвітньої чистої релігії (Сахаджа-йога) – орієнталістського походження.

Православні храми Сумської області підпорядковуються Конотопській, Роменській, Сумській і Охтирській єпархії УПЦ МП та Сумській єпархії УПЦ КП. Конотопська єпархія УПЦ МП охоплює парафії півночі Сумської області. Діє три монастирі: Свято-Різдва Богородиці Глинська Пустинь – чоловічий монастир (ставропігійний) у селі Соснівка; Софронієво-Мовчанська печерська пустинь Різдва Пресвятої Богородиці, село Нова Слобода та Свято-Різдва Богородиці Молченський жіночий монастир, що знаходиться у місті Путивль. До складу Сумської і Охтирської єпархії УПЦ МП входить два монастирі: Боголюбський чоловічий монастир (м. Білопілля) та Охтирський-Свято Троїцький монастир (с. Чернеччина) та Сумська духовна семінарія. Роменська єпархія УПЦ МП була утворена у 2013 році шляхом від'єднання від Конотопської та Сумської єпархії.

У дослідженні Я.А. Демченко та О.Г. Корнус зазначено, що перші релігійні громади УПЦ КП в Сумській області з'явилися у м. Суми та с. Підлипне Конотопського району у 1992 році, а з 1996 року почало діяти Сумське єпархіальне управління [1, с.124]. В Сумській області спостерігається збільшення кількості громад УПЦ КП. Так, у 2005-2006 році (+33 парафії), у 2022-2023 році (+54 парафії).

Висновки. Дослідивши сучасну георелігійну ситуацію у Сумській області, було встановлено, що у даному регіоні спостерігається зростання чисельності зареєстрованих релігійних організацій. Спостерігається динаміка до зниження частки релігійних громад, що підпорядковуються УПЦ МП. Даний факт пояснюється повномасштабними військовими діями на території України.

Перспективи подальших наукових розвідок вбачаємо у дослідженні територіальних відмінностей релігійності населення Сумської області та розрахунках коефіцієнтів релігійної активності населення області.

Список використаних джерел

1. Демченко Я. А. Регіональні відмінності релігійної активності у Сумській області / Я.А. Демченко, О.Г. Корнус. *Наукові записки СумДПУ імені А. С. Макаренка*. Географічні науки. 2017. 8, С. 123–127
2. Державна служба з етнополітики та слободи совісті. URL: <https://dessa.gov.ua/statistics-rel/> (дата звернення 21.08.2023)
3. Мірошніченко А.І., Корнус А.О. Перспективи створення релігійно-туристичного кластера в Сумській області // Освітні та наукові виміри природничих наук [Електронний ресурс]: збірник матеріалів II Всеукраїнської заочної наукової конференції. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 234 с. С. 126-128.